

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Георги Калагларски за дисертацията “Уикенд програмиране на спортни предавания в българския телевизионен ефир (Изследване на Българска национална телевизия, ВТV медия груп и Нова Броудкастинг груп (септември 2015 г. – февруари 2016 г.)“ на Хари Бедо Латифян за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 3.5.Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Телевизионно програмиране)

В своята дисертация Хари Бедо Латифян представя темата „Уикенд програмиране на спортни предавания в българския телевизионен ефир, като приоритет е даден на Българската национална телевизия, ВТV медия груп и Нова Броудкастинг груп. Ясно е определен изследователският период – септември 2015–февруари 2016 година. Кратката, но прецизно точно формулировка предизвиква интерес поради значимостта, актуалността и динамиката в развитието на изследваната област. През второто десетилетие на новия век телевизионните спортни предавания като че ли достигат своя апогей. Милиони хора по света отделят всяка година стотици часове, за да удовлетворят своя потребност за спортни новини и за своята пристрастност към конкретен спорт.

Съвременното модерно общество предлага все повече възможности за удовлетворяване на глада за новини и създава нови информационни потребности. Сред тях спортната тематика продължава да заема лидерска позиция. Тя определя основни приоритети в поведението на телевизионния зрител. Мнозина изследователи виждаха в новите медии началото на детронирането на медийната кралица, която повече от половин век се радваше на отдаденост на зрителите и на необезпокояван комфорт, с чувство на заслужена привилегия присвояваше значим дял от рекламните приходи.

Но тя, телевизията, продължава да владее огромна част от медийното време на аудиторията и заслужено се сочи като информационен лидер. Спортните предавания не само допринасят за отстояване на тази лидерска позиция, но се развиват и утвърждават като безспорен приоритет за привличане на публиките. Растат финансовите приходи от реклама, която се излъчва по време на спортните предавания.

Тази тенденция е сериозно предизвикателство за всеки изследовател на електронни медии. Но малцина успяват обхватно, задълбочено и със специфични интерпретации да анализират най-съществените аспекти на комуникацията със зрителите, която спортните телевизионни предавания създават. Многоаспектното анализиране на визуалната магия, която фокусира едновременно вниманието на милиони, а понякога и на милиарди хора едновременно, е пространство за последователен изследователски подход в дисертацията на Хари Бедо Латифян.

Разработен е дисертационен труд в обем 290 страници, от които 186 са текст. Той впечатлява със задълбочен и целенасочен подход при изследването на проблемите и с прецизна хронологичност. Умело се систематизират тенденциите в реализирането на спортни предавания, съобразени с предпочитанията на българската публика. Ясно и точно се дефинират обекта, предмета и задачите на изследването (6-7 стр.). Пестеливо, но точно, са подбрани и посочени научните методи, които се използват в проучването (8 стр.). Определени са работните хипотези, както и очакваните резултати (11-12 стр.). След направен анализ на теоретични постановки на редица автори, предимно български, се извеждат „всеобщи принципи на телевизионната програма“ (стр.39). Сполучливо се систематизират основните компоненти, които изграждат драматичната основа на спортните предавания (68-69 стр.). Категорични и убедителни са характеристиките, които Хари Латифян прави,

за да обособи специфичните особености на уикенд програмирането на спортните предавания в трите телевизии. Те се поднасят след обстоен обзор на предавания за приоритетни спортове. В четвърта (143-163 стр.) и в пета глава (165-175 стр.) на дисертацията се анализират прякото излъчване на спортни предавания и на спортни новини. В жанрово отношение има съществени различия в тези предавания, но фактологичната близост позволява обединяването им в една глава на дисертацията.

Това научно изследване е написано убедително, в него няма притеснение от противоречивите оценки за спортните телевизионни предавания. С избрания изследователски подход Хари Латифян демонстрира задълбочено познание на изследваната тема, разкрива компетентност и последователно доказва своята изследователска пристрастеност.

Научният принос на дисертацията може да се потърси в няколко тематични направления. **Първо.** Проучвателната и анализаторската работа на докторанта е съсредоточена в систематизирането и анализирането на специфичните характеристики на спортните предавания в българската телевизионна практика въз основа на програмната политика на трите най-популярни телевизии. **Второ.** Направен е мащабен, задълбочен и сполучлив опит за анализ и класификация на спортните предавания (1675 часа спортни състезания, турнири и двубои според твърденията на дисертанта) в трите най-популярни телевизионни програми. За постигане на тази цел са разработени работни карти за наблюдение, чийто модел може да се използва и за други предстоящи изследвания и анализи. **Трето.** Убедително се откроява и в логична последователност се представя личната позиция на докторанта. Извеждат се общи принципи на телевизионната програма. **Четвърто.** В дисертацията системно се извеждат собствени виждания, анализи и разсъждения, оценки и изводи, в резултат от които се правят конкретни

предложения за оптимизиране, с цел по-висока степен на удовлетворяване на зрителския интерес в трите телевизии. **Пето.** Анализираният фактологичен материал е обогатен с палитра от графични способности – таблици, графики, диаграми.

Ще изразя и някои **критични забележки**. **Първа.** Формулирани са три работни хипотези за доказване, но те са поднесени като безспорни констатации и не се нуждаят от доказване. **Втора.** В структурата на дисертацията всяка глава завършва с изводи, но те, с изключение на втора глава, не са достатъчно конкретни и научно обосновани. **Трета.** В заключението на дисертацията липсва анализ на резултатите, които са обект на работните хипотези. **Четвърта.** Част от направеното изследване можеше да се посвети на методи за проучване на реакциите на зрителската аудитория, на нейните желания, както и на възможните корелации в уикенд програмирането на спортните предавания.

Научният инструментариум е умело подбран и допринася за постигане на поставените цели. **Стилът** е прецизен, докторантът рядко се отклонява с обстоятелствени пояснения. Посочени са **четири публикации** в научни издания.

Всички тези констатации ми дават достатъчно основание да предложа **положителна оценка** на дисертацията на Хари Бедо Латифян, както и становище за присъждане на образователната и научна степен “Доктор“ в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – Телевизионно програмиране). Пожелавам успешна публична защита!

Доц. д-р Георги Калагларски